

«Πρέπει να είσαι ηλίθιος για να πιαστείς ντοπέ» (Θεοδωρόπουλος Δημήτρης)

Date : Αυγούστου 21, 2012

Ο βιοχημικός και συγγραφέας Κρις Κούπερ εξηγεί όσο πιο απλά μπορεί πως όσο υπάρχει πρωταθλητισμός θα υπάρχουν και φάρμακα.

Είναι 5 Αυγούστου, βράδυ, και παρακολουθείς τους Ολυμπιακούς Αγώνες. Ο τελικός των 100 μέτρων των ανδρών είναι σε εξέλιξη και ξέρεις ότι δεν θα κρατήσει πάνω από λίγα δευτερόλεπτα. Την ώρα της κούρσας, παρακολουθώντας οκτώ αθλητές να προσπαθούν να νικήσουν τους νόμους της φύσης, ελάχιστες σκέψεις θα προλάβουν να περάσουν από το μυαλό ενός μέσου ανθρώπου, προφανώς και από το δικό σου. Μία είναι σίγουρη: «Μήπως είναι ντοπαρισμένοι;». Δεν μπορείς να κατηγορήσεις κανέναν για κυνισμό.

Το ίδιο θα σκεφτεί και ο Κρις Κούπερ. Ο καθηγητής Βιοχημείας στο Πανεπιστήμιο του Εσσεξ και συγγραφέας του βιβλίου «Run, Swim, Throw, Cheat - The science behind drugs in sport» εξηγεί με έναν εύληπτο, απλό τρόπο πώς όλη η υποκρισία πίσω από το ντόπινγκ και τους Ολυμπιακούς Αγώνες κρύβει το πραγματικό πρόβλημα. Και προειδοποιεί για το μέλλον, που βρίσκεται σε εργαστήρια στα οποία θα επιτυγχάνεται το γονιδιακό ντόπινγκ, αυτό που, όπως εξηγεί ο ίδιος στο ΒΗmagazino, «σε δέκα χρόνια από σήμερα θα είναι ένας κοινός τόπος. Τότε ίσως να ξέρουμε με ποιον τρόπο το DNA του αθλητή θα μπορεί να “πειραχτεί” ώστε να εξασφαλίσει καλύτερη επίδοση. Τι θα κάνουμε τότε για να προστατεύσουμε την όποια δικαιοσύνη πίσω από τους Αγώνες; Σίγουρα δεν θα αρκεί το αντιντόπινγκ κοντρόλ. Ποτέ δεν ήταν αρκετό άλλωστε...».

Η σκέψη ότι όλοι οι αθλητές είναι ντοπαρισμένοι είναι κακή αλλά και αναπόφευκτη για όσους θα παρακολουθούμε τους Αγώνες. Πόσο αληθές είναι αυτό; «Ας παραδεχθούμε κάτι: οι περισσότεροι αθλητές θέλουν να κλέψουν, σε όλα τα αθλήματα. Στο ποδόσφαιρο, για παράδειγμα, βλέπεις ποδοσφαιριστές που “βουτούν” για πέναλτι, που παριστάνουν τους τραυματισμένους, που προσπαθούν να κερδίσουν κόκκινη κάρτα για να κοροϊδέψουν τον διαιτητή. Το να κλέψεις με αναβολικά δεν είναι πολύ διαφορετικό. Οχι, δεν πιστεύω ότι όλοι κλέβουν, ότι όλοι κάνουν χρήση αναβολικών. Υπάρχουν καθαροί αθλητές. Αλλά σίγουρα δεν είναι όλοι...».

Στο Λονδίνο ποιο είναι το ποσοστό των αθλητών που θα είναι ντοπαρισμένοι; «Δεν υπάρχει απάντηση σε αυτό. Ίσως να το μαθαίναμε αν κάναμε τον ορό της αλήθειας στους αθλητές. Υπήρχε παλαιότερα μια έρευνα που έδειχνε πως 7% των αθλητών υψηλού επιπέδου έχουν ντοπαριστεί κάποια στιγμή στην καριέρα τους. Ίσως είναι αλήθεια. Αλλά έχω την εντύπωση πως πρέπει να είσαι πολύ ηλίθιος για να πιαστείς ντοπέ στους Ολυμπιακούς Αγώνες. Ηλίθιος ή ερασιτέχνης. Τα περισσότερα αναβολικά αποδίδουν όταν κάποιος τα πάρει πριν από τους Αγώνες. Αν ξέρεις πώς και πότε να σταματήσεις, δεν θα σε πιάσουν. Αν είσαι αχόρταγος και “πετύχει το κόλπο” και κερδίσεις, θα σου κάνουν ένα σωρό εξετάσεις. Και θα σε πιάσουν...».

Υπάρχουν αρκετοί έλληνες αθλητές που έχουν πιαστεί ντοπέ... «Ναι, όπως η Φανή Χαλκιά στο Πεκίνο. Και άλλοι, όπως ο Κεντέρης και η Θάνου, που δεν πιάστηκαν, αλλά άφησαν την αμφιβολία να αιωρείται. Δεν είναι μόνο οι Έλληνες όμως. Για μένα, η πιο σημαντική στιγμή στην ιστορία του ντόπινγκ ήταν το 1988, στον τελικό των 100 μέτρων, όταν ο Μπεν Τζόνσον πρώτα κέρδισε και έπειτα βρέθηκε θετικός σε ουσίες. Το σκάνδαλο αποκαλύφθηκε κατά τη διάρκεια των Αγώνων, μπροστά σε ένα σοκαρισμένο τηλεοπτικό κοινό. Η αθωότητα είχε πεθάνει. Ήταν η στιγμή που όλοι κατάλαβαν ότι οι ουσίες δεν ήταν πρόβλημα των “κομμουνιστών”, όπως διέδιδε μέχρι τότε η προπαγάνδα...».

Μπορείτε να μας εξηγήσετε τι ακριβώς σημαίνει «γενετικό ντόπινγκ;» «Όσο πιο απλά γίνεται: το DNA μας παράγει τις πρωτεΐνες που επηρεάζουν όλες τις λειτουργίες μας, συμπεριλαμβανομένης και της αθλητικής επίδοσης. Το γενετικό ντόπινγκ συμβαίνει όταν ένας αθλητής βάζει “ξένο” DNA στο σώμα του, για να δημιουργήσει περισσότερες πρωτεΐνες που θα βοηθήσουν την επίδοσή του. Είναι μια συγγενής διαδικασία με αυτή που ακολουθούν οι γιατροί όταν προσπαθούν να αντικαταστήσουν γονίδια ενός ασθενούς, όπως για παράδειγμα στην περίπτωση που κάποιος πάσχει από Κυστική Ινώδη Νόσο. Μέσω αυτής της θεραπείας επιχειρείται να γίνει ένα άρρωστο άτομο “φυσιολογικό”. Το γενετικό ντόπινγκ επιχειρεί να κάνει ένα φυσιολογικό άτομο να έχει “εξαιρετικές επιδόσεις”».

Πιστεύετε ότι στο μέλλον όλοι οι αθλητές θα είναι ντοπαρισμένοι με γενετικό τρόπο; «Όχι άμεσα, θεωρώ ότι υπάρχουν πιο εύκολοι τρόποι για να ντοπαριστεί κανείς. Η γενετική θεραπεία δεν είναι κάτι καινούργιο. Επιχειρείται εδώ και 20 χρόνια. Το πρόβλημα με το γενικευμένο γενετικό ντόπινγκ θα εμφανιστεί σε δέκα χρόνια από

σήμερα. Ως τότε θα υπάρχει το εμπόριο κανονικών ουσιών. Γνωρίζατε ότι υπάρχουν αναβολικά που πωλούνται και οι αθλητές τα προμηθεύονται, ρισκάροντας να πιαστούν, παρ' όλο που δεν έχουν μεγαλύτερη επίδραση από δύο κούπες δυνατό καφέ;».

Δηλαδή πρέπει να απαγορεύσουμε και την καφεΐνη; «Οχι βέβαια. Το λέω για να δείξω ότι υπάρχουν απαγορευμένες ουσίες που δεν έχουν ιδιαίτερα μεγαλύτερη επίδραση από την καφεΐνη. Ακόμη και αν επιτρέπονταν ουσίες όπως η εφεδρίνη, πάντως, δεν θα είχαν επίδραση στις επιδόσεις».

Μήπως η λύση θα ήταν η πλήρης νομιμοποίηση του ντόπινγκ; «Δεν νομίζω. Αν ήταν όλα νόμιμα, θα είχαμε δύο Ολυμπιακούς Αγώνες: τους "σούπερ" Ολυμπιακούς για τους γενετικά ντοπαρισμένους αθλητές και όσους παίρνουν στεροειδή και τους "κανονικούς" Ολυμπιακούς. Είναι λίγο βλακεία, επειδή οι σπόνσορες και οι θεατές θα ενδιαφέρονταν μόνο για τους "σούπερ". Αλλά για το θέμα της απαγόρευσης δεν υπάρχει μόνο μία απάντηση. Όσο τα "ψυχαγωγικά" ναρκωτικά είναι παράνομα, δεν προβλέπω ότι σύντομα θα υπάρξει ελευθερία και στο ντόπινγκ. Επίσης, κανείς δεν θέλει να δει ξανά νεαρά κορίτσια να παίρνουν στεροειδή και να γίνονται σχεδόν άνδρες. Έχει συμβεί στο παρελθόν και δεν ήταν ιδιαίτερα ωραίο θέαμα. Παρ' όλα αυτά, το ποια αναβολικά θα επιτραπούν και ποια όχι θα έχει να κάνει με τα κοινωνικά ταμπού και την αποδοχή τους. Το ντόπινγκ είναι ένας κανόνας στον αθλητισμό, ένας άγραφος νόμος. Αλλά το μέλλον φέρνει συνήθως πρόοδο, όχι επανάσταση (σ.σ.: evolution, not revolution)».

...

(Πηγή: tovima.gr, 30/7/2012)